

Meglepetések és elpuskázott lehetőségek.

Volt-e, lesz-e sajtószabadság?

Több, önmagát „*nagy teoretikusnak*” tartó tényezőtől *eltérően nem voltam és nem vagyok meglepve* attól, mit hozott a kormányváltás, attól sem, hogy a Fidesz teljesen felkészületlenül jutott kétharmados többség birtokába.

A legrosszabb kombináció: tudatlanság és „bátorság”

Ezzel a múlt rossz folyamatai felerősödtek, mert az *ismerethiány és alkalmatlanság* azzal a *rendkívüli „bátorsággal”* találkozhatott, amit a kétharmad adott e pártnak. A tudatlanság eleve merésszé tehet, hiszen – ha érdekelnék is a következmények – nem fogja fel azokat. Ha ez önkorlátozás nélküli túlhatalommal párosul, ez a legrosszabb kombináció. Nem lehet megállítani a mégoly buta ötletek kivitelezését sem. *A munka világa helyett a mesék világát* viszont ismerhetik, mert úgy irányítják az országot, ahogy a mesében, igaz ott a király eleve mindenhez ért és nincsenek bonyolult ügyek és szerteágazó következmények.

Orbán Viktor: számára nincsenek bonyolult ügyek

Másra nem lehetett számítani. Évek óta vázoló, mi lesz

Tulajdonképpen másra az adott viszonyok között nem is lehetett számítani, természetesen nem a részletekben, hanem a lényegi jellegzetességeket tekintve. *Nem utólag és nem néhány jelenséget tekintve* jöttem rá valamire, hanem elemzések és általánosítható következtetések alapján *előre láttam*, mi lesz. Az *okokat is feltártam*. Ebben nyilván két

évtizedes gazdaságkutatói múltam és sűrű kormányzati tapasztalatom is jelentősen segített. Minderről *évek óta* beszámolok honlapomon, elmondom az utóbbi időben inkább szórványos televíziós és rádiós szerepléseimben, a YouTube-ra feltett videókban, újságcikkekben. Egy éve összefoglaló tanulmányt írtam egy folyóiratban és háromnegyed éve könyvem jelent meg. A *Kényszerpályák, tévutak – Az új nomenklatúra* feltárja és elemzi az elmúlt 20 év meghatározó politikai és gazdasági eseményeit és folyamatait, a lassú fejlődés stb. okait és perspektíváját. Korábban nem történt meg a helyzet és az összefüggések feltárása sem elméletileg (mi is van itt és miért), sem a reálgazdaságot tekintve. De hiába akartam és akarom megértetni, amire rájöttem.

Súlyos kormányzati hibák vezettek ide, beleértve a kommunikációt

Nagyrészt súlyos kormányzati hibák vezettek ahhoz, hogy a Fidesz *úgy kerülhetett hatalomra*, hogy nemhogy alternatívát nem jelent az ország számára, de még összefüggő cselekvési programja sincs.

Most eljutottunk oda, hogy *szabad volt-e és lesz-e a sajtó*. Ez a múltat tekintve naiv kérdés, hiszen tudjuk, hogy az állam ekkora gazdasági dominanciája mellett és a vállalkozások gyengesége miatt a sajtó sem tud állami megrendelések, reklámok, támogatások és információk nélkül működni. És hát annak a zenéjét játsszák, aki fizeti a zenét. Marxista felfogásban tehát a sajtó szabad volt: csakhogy az uralmon levők szempontjából. De akkor miért kellett (volna) rendszert váltani?

Az '56-os forradalomnak is az egyik fő törekvése a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság, a cenzúra eltörlése. *Mihail Gorbacsov* is rájött arra, mekkora energiákat szabadíthatna fel a gondolatok szabad közlése. De *hol van ott sajtószabadság*, ahol tendenciaszerűen csak a pikszisben levők közhelyes gondolatai jelenhetnek meg? Ha fontos történésekről, eszmékről, felfedezésekről nem szerezhet a közvélemény tudomást? Ha csak az igazság nem derülhet ki? Ha újságírók keresik fel egyik könyvem kiadóját és arra szólítják (szólíthatják) fel, hogy ne szorgalmazza könyvem terjesztését. Ha csak a tűzhöz közeli pártok mondhatják el, amit akarnak, mások nem vagy nem azonos pozícióból? Ha a sajtót az ellenfél ellehetetlenítésére, megrágalmazására, lejáratására, gyalázására lehet használni? (Tehát a politika ökleként.) Ez nyilván nem sajtószabadság, ezeket a „kinövéseket” szankcionálni kell. *Deák Ferenc* szerint a sajtótörvénynek egy mondatból kellene állnia: *hazudni nem szabad!*

Tudom, hogy sokszor fáj az igazság és sokan hajlamosak a számukra nem kívánatos igazság elfojtására, ha tehetik. Pedig ki kell végre mondani, hogy *meztelen a király*, mert sehova nem vezet, ha arról áradoznak, milyen szép új ruhája van a meztelen uralkodónak.

Eldöntötték, mi a fővonal és ki jelenítheti meg. Fontos gondolatokat elhallgatnak

A kormány pártjai és sajtójuk döntötte el, mi lehet náluk a fő vonal, a *main stream* a gondolkodásban és azt is, hogy kik jeleníthetik meg a hozzájuk kapcsolódó médiában. (Kik lehetnek a szakértők, akár szakértelem nélkül.) Ez akkor is így van, ha *Lendvai Ildikó* ezt tagadta, amikor hozzá fordultam. Állította, hogy nekik semmi befolyásuk nincs a sajtóra. Történt ugyanis, hogy egy (magán)televízió vezetője egyik szereplésem után gondterhelten közölte velem: *lehet, hogy téged nem érdekel, de engem felhívtak, hogy túl sokat szerepelsz.*

Tovább rontja a helyzetet, hogy *a személyes érdekek e területen is túl nagy szerepet játszanak*. A többnyire – szerintem leszerepelt, eredménytelen – tételeket naponta imamalomszerűen ismételve, igyekeznek belevésni a fejekbe. Most hasonlóképpen, de

már ellenzéki helyzetben. *A főiránytól eltérő nézeteket kirekesztik, elhallgatják, mintha azok nem is léteznének.*

A Fidesz kétharmada a mai ellenzék nélkül nem következhetett volna be

A Fidesz teljesítmény nélküli kétharmadában a ballib sajtó ilyen felhasználásának nyilvánvalóan meghatározó szerep van. *Olyan gondolatokat próbáltak és próbálnak ugyanis elfedni*, amiből ez az oldal is profitálhatott volna. Elhallgatással, sőt tagadással. A személyes érdek és talán a helyezkedés azonban fontosabb lehetett.

Hallhattunk és olvashattunk olyanokat, hogy *nem kell félni a Fidesztől*. (Mialatt folytak a letartóztatásos „elszámoltatások”. Maga *Bajnai Gordon* okozott óriási zavart azzal, hogy a parlamentben a Fideszt demokratikus pártként méltatta, de egy rádióban is ezt hallhattuk heteken, hónapokon át. A műsorvezetőtől, aki nem fél, nincs mitől, szerinte a Fidesz esetében *is* demokratikus pártról van szó, de ha mégis, majd beszél az EU. Ha a *Gripen-ügy* háttéréről jelentek meg információk, a témában nyilatkozó kompetenciáját igyekezett kikezdeni: lehet-e hinni neki? Ugyanezt tapasztaltam akkor is, amikor számára nem az volt a fontos, hogy mit igazolnak az új kormány első hónapjai, hanem az, hogy helyes-e, hogy Szabadi Béla ekkora anyagot írt a legnagyobb lapba?

Tulajdonképpen ez a probléma lényege: *sok olyan érvet szolgáltatottam, amit fel lehetett és kellett volna használni annak érdekében, hogy felkészületlen kormány ne kaphasson kétharmadot*. Ez ugyanis mindannyiunk érdeke, hiszen az előbbi konstrukcióból csak egy újabb átverés és „kárözön” következhet.

Hiába vezettem le, hogy a Fidesznek nincs cselekvési programja, különösen nincs és nem is lesz alternatívája, továbbra is azt harsogták, hogy a Fidesz titkolja azt. Egyúttal azt is állították, hogy a megszorító gazdaságpolitikának nem lehet alternatívája, holott enélkül nincs kibontakozás. Az ország súlyosan eladósodott, *az imamalom azt zengte*, hogy a túl magas fogyasztás miatt. Nem voltak fogékonyak arra sem, hogy ez nem igaz. Hiába mutattam be, hogy a forint leértékelése mekkora károkat okoz és nem csak a devizahiteleseknek. Hogy a hatásvizsgálatok elszabotálása nem ízlés kérdése, hiszen törvény intézkedik erről. Mégis bocsánatos bűnnek tartják, ha egyáltalán megemlítik. Stb. Helyzetértékelést és prognózist adtam az élet más területeire is, az igazságszolgáltatásra, a kétpártrendszer felváltó egypártrendszerre is.

Későn jött, korlátozott, de sajátnak kikiáltott felismerések: okok nélkül

A kormányváltás után *teltek-múltak a hónapok, de a megmondó emberek továbbra is általában ugyanazokat mondták*. Néhányan *nem szívesen* fogadták az újszerű gondolatokat, ahogy ezt személyesen tapasztaltam. Aztán *mintha változás állt volna be*, egymás után kezdtek változtatni *bizonyos* véleményeken. Volt, aki novemberben jutott el oda, hogy megírja, ezt nem gondolta volna. Ez az elkésett helyzetértékelés újságírói teljesítményként nem lenne dicséretes, de ő saját jóhiszeműségére helyezte a hangsúlyt. Olyan „szakmai érvekkel” operált, hogy a Fideszről úgy vélte, a kétharmaddal megnyugszik. (No comment!)

Más több kérdésben is változtatott, ő megkésett véleményét *nem is egyszer saját felfedezéseként* publikálta. *Róna Péter* jogász és történész még májusban hitet tett a forintleértékelések szükségessége mellett. A publikáló lap (Népszava) vitájához hozzá szerettem volna szólni, de válaszra sem méltattak. Amikor az új kormány megrendítette a forintot, Róna feltételezte, hogy akár e kormány állhat e – most már helytelen – lépés mögött. (Hogy mekkora hiba lenne, már jóval korábban megírtam.)

Évekkel az után, hogy bebizonyítottam: a Fidesznek nincs programja és hónapokkal a választási kampányt követően „több jeles közgazdász” is „rájött”: nincs a Fidesznek. Elkezdtek óvatosan a hatásvizsgálatok jelentőségéről beszélni. Ennek betetőzése volt december közepén Róna Péter interjúja az egyik folyóiratban: *„Engem az lepett meg bennük, hogy – bár másfél évvel a választás előtt egyértelmű volt, milyen átütő fölényrel nyernek – program, cél, terv, vízió, számítások nélkül vágtak bele a kormányzásba.”*

Róna Péter most lepődött meg

Ezt legutóbb könyvemben is előrevetítettem és augusztusi cikkemben is megírtam. Tehát nem lehetne meglepetés, de valamiféle felfedezés különösen nem. Olvastam arról, hogy a választások előtt viszont azon az állásponton volt, hogy a Fidesznek nagy arányban kell győznie, hogy programját (!) operatív módon végre tudja hajtani.

Több probléma is van ezekkel a megnyilatkozásokkal

Ezekkel a megnyilatkozásokkal *nem az a fő bajom*, hogy más megállapításait sajátjukként állítják be és úgy, mintha az a más személy nem is lenne, hanem több más jellegzetességük. Először is *megkésettségük, sőt korábbi ellentétes kijelentéseik*, amiből adódóan akkor nem lehetett fellépni aggasztó jelenségekkel szemben, amikor ez a legfontosabb lett volna. De számomra gondot okoz *részlegességük* is, az, hogy változatásaik mindössze néhány nézetre vonatkoznak, holott *a gondolkodási rendszert kellene konzisztenssé tenni*. És az is problematikus, hogy *hiányoznak az okok*. Mert annak oka van, ahogy ezt könyvemben levezettem, hogy a Fidesznek nincs programja és nem is törekszik arra, hogy legyen. Mert az Új Széchenyi Terv biztosan nem program, ahogy az energetikai koncepciója sem az, még akkor sem, ha programként adta Matolcsy György Orbán Viktor kezébe. Annak is oka van, hogy miért nincsenek és nem is kell, hogy

legyenek hatásvizsgálatok. És végül az is kifogásolható, hogy *csak a Fideszről beszél, pedig egyik pártnak sincs* programja, nincsenek hatásvizsgálataik stb.. Nem közli persze, hogy azoknak miért nincs, holott megvan az ok.

Újragombolás és testfestés helyett új (és igazi) ruha kell. Mit akar Matolcsy újragombolni?

Ha már a császár új ruhájáról beszéltünk, maradjunk a ruha hasonlatánál. *Kádár Jánosról* pályafutása vége felé sokszor elmondták: nem tudja újra gombolni a kabátot, amivel azt fejezték ki, hogy *reformra nem képes*. A kabát tehát valóban kabát, de félre van gombolva.

Orbánnak nincs gazdaságpolitikája, következésképpen *a császár meztelen*. Ha jobbkeze, *Matolcsy* ezt újra kívánja „gombolni” (reformot hajt végre), nem fog sikerülni. (Csak összekarmolni tudja.) Legfeljebb azok áradoznak erről, akik ezért valamit kapnak. (Bérelkedesők.)

Ha pedig valaki egyes (elszigetelt) logikus megoldásokat kér számon, mint pl. *Róna Péter*, miközben az alapanyagot változatlanul hagyja (a meztelen testet nem burkolja be), olyan, mint a testfestészet.

Szerintem egyértelmű, hogy a királynak, császárnak *új kabátra van szüksége. Be kell fejezni a rendszerváltást, vagy még inkább meg kell valósítani. Ez az alternatíva. Az* országnak ettől nem kell félnie, mert *nem valósulna meg más* és ezúttal konzisztens és működőképes rendszerként, mint az, aminek a mai valóságot hazudják. Tehát piacgazdaság lenne, piaci viszonyokkal, versennyel, a monopóliumok korlátozásával, nem erős, hanem hatékony állammal, a feudális kiváltságok eltörlésével, az országért dobogó szívű kormánnyal, felelősséget vállaló vezetőkkel, szolidaritással, tiszta környezettel, a lakosság gyarapodásával, versenyképes oktatással, független igazságszolgáltatással, a korrupció elleni érdemi fellépéssel, olyan sajtóval, amit a felhasználók tartanak fenn stb.

Akiknek mégis riasztó. Versengjenek a vélemények és a nézetek is!

Egy ilyen szisztéma, ami állítólag eddig létezett Magyarországon, semmiképpen nem lehet riasztó. Mégis az azok számára, akik a mai közállapotok haszonélvezői. Tudásuk és képességeik is ennek felelnek meg. El kell dönteni, mi a fontosabb a választóknak: az elit hízlalása vagy az ország fellendülése. Ha nem akarunk óriási társadalmi megrázkódtatást, teret kell engedni a médiában a szabad és egyúttal felelős véleménynyilvánításnak. Hogy legyen végre sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság.

Budapest, 2010. december 29.

Dr. Szabadi Béla

Forrás: honlap

<http://www.szabadibela.hu/>